

Briselē, 2023. gada 1. decembrī
(OR. en)

16142/23

**Starpiestāžu lieta:
2023/0228(COD)**

**AGRI 761
AGRILEG 319
SEMENCES 111
PHYTOSAN 121
FORETS 195
CODEC 2320
IA 341**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I) / Padome
K-jas dok. Nr.:	11503/23
Temats:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 un 2017/625 un atceļ Padomes Direktīvu 1999/105/EK (Regula par meža reproduktīvo materiālu) – progresa ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2023. gada 5. jūlijā pieņēma divus cieši saistītus tiesību aktu priekšlikumus, lai pārskatītu un atjauninātu noteikumus par augu reproduktīvā materiāla (ARM) un meža reproduktīvā materiāla (MRM) ražošanu un tirdzniecību ES. Tie tika iesniegti Padomei 2023. gada 6. jūlijā kā daļa no Komisijas pārtikas un bioloģiskās daudzveidības paketes – tiesību aktu priekšlikumu kopuma, kas attiecas arī uz augsnes veselību, jauniem genomikas paņēmieniem un Atkritumu pamatdirektīvas daļēju pārskatīšanu.

2. Ierosinātā regula par MRM ¹ aizstāj Padomes Direktīvu 1999/105/EK. Tajā ir ņemtas vērā jaunākās norises mežsaimniecības jomā, tostarp jaunā ES Meža stratēģija 2030. gadam un jaunie ESAO standarti par meža sēklu un stādu shēmu. Tai ir šādi mērķi:

- precizēt un modernizēt pašreizējos noteikumus,
- nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus operatoriem,
- atbalstīt ES industrijas inovāciju un konkurētspēju,
- veicināt ilgtspējas, biodaudzveidības un ar klimatu saistītu problēmu risināšanu,
- pielāgoties jauniem zinātnes un tehnikas sasniegumiem,
- atbalstīt meža ģenētisko resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, un
- uzlabot saskaņotību ar tiesību aktiem par oficiālajām kontrolēm un augu veselības tiesību aktiem.

Jaunā regula attiecas uz sēklām, augu daļām un stādiem, ko izmanto pirmreizējai apmežošanai, atkārtotai apmežošanai un citiem koku stādīšanas veidiem.

3. Eiropas Parlamentā galvenā atbildība ir Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejai, un *Herbert Dorfmann* kungs (*PPE*, Itālija) ir iecelts par referentu. Viņa ziņojuma projekts tika publicēts 2023. gada 10. novembrī. Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja sniegs atzinumu.

¹ 11503/23 + ADD 1.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS PADOMES DARBA SAGATAVOŠANAS STRUKTŪRĀS

1. Komisija ar priekšlikumu un tā ietekmes novērtējumu ² iepazīstināja Lauksaimniecības ģenētisko resursu un inovācijas jautājumu darba grupas (turpmāk “darba grupa”) locekļu neformālajā videokonferencē 2023. gada 6. jūlijā. Pēc tam, 2023. gada 25. jūlijā, priekšlikums tika iesniegts Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē.
2. No 2023. gada septembra līdz decembrim turpinājās priekšlikuma pantu izskatīšana un detalizētas diskusijas. Spānijas prezidentūras laikā kopumā četrās darba grupas sanāksmēs galvenā uzmanība tika pievērsta diskusijām par priekšlikuma 1.–17., 30. un 31. pantu un II–VII pielikumu.

3. GALVENIE JAUTĀJUMI UN SASNIEGTAIS

Delegācijas ir sniegušas lielu skaitu tehnisku piezīmju – gan mutiski, gan rakstiski.

Delegācijas ir sniegušas lielu skaitu tehnisku piezīmju par visu priekšlikuma tekstu – gan mutiski, gan rakstiski. Kā norādīts iepriekš, prezidentvalsts Spānija ir strādājusi pie pārskatītā 1.–17., 30. un 31. panta un II–VII pielikuma teksta un ir centusies ņemt vērā lielāko daļu no šīm piezīmēm, tiecoties pilnveidot un precizēt šo pantu saturu.

a) Vispārīgas piezīmes

Delegācijas ir iesniegušas vispārīgas piezīmes par visu priekšlikumu. Tās lielā mērā atbalsta priekšlikuma galvenos mērķus, kā atgādināts iepriekš, un atzinīgi vērtē to, ka MRM ir neatkarīga tiesību akta priekšmets.

Tās arī novērtē to, ka ir saglabāti seši materiāla pamatveidi (sēklu avots, mežaudze, sēklu ieguves plantācija, ģimenes (ģimeņu) vecāki, kloni un klonu maisījums) un četras MRM kategorijas (“ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks”).

² 11694/23.

Liels skaits delegāciju ir norādījušas, ka ir svarīgi, lai dalībvalstis saglabātu zināmu rīcības brīvību pieņemt valsts lēmumus, jo īpaši attiecībā uz regulas darbības jomā iekļaujamo šķirņu sarakstu, tirgū laisto MRM kvalitāti un kontroles darbību organizēšanu.

Turklāt vispārīgajās piezīmēs ir norādītas vairākas jomas, kurās ierosinātie noteikumi ir jāanalizē sīkāk, jo īpaši:

– **Juridiskais instruments un Komisijas pilnvaras**

Dažas delegācijas uzskata, ka juridiskā instrumenta maiņa no direktīvas uz regulu nešķiet pietiekami pamatota. Minētās delegācijas vēlētos saglabāt pašreizējo sistēmu, kas paredz vienotus Eiropas mēroga minimālos standartus un nodrošina dalībvalstīm pietiekamu elastību, lai ņemtu vērā atšķirīgos vietējos apstākļus.

Dažas delegācijas uzskata, ka deleģēto un īstenošanas aktu lielais skaits apgrūtina jaunā tiesību akta pilnīgu novērtēšanu un varētu būt pretrunā subsidiaritātes principam. Būs jācenšas panākt līdzsvaru starp lielākas saskaņošanas panākšanu un valstu prasību ņemšanu vērā.

– **Piemērošana**

Ierosināto regulu sāktu piemērot trīs gadus pēc tās stāšanās spēkā. Tomēr šis termiņš dažām delegācijām šķiet pārāk īss, ņemot vērā to, ka regulā ir ietverti daudzi īstenošanas akti un ka dalībvalstīm būs jāpieņem liels skaits valsts noteikumu. Tās arī uzskata, ka regulas saturu var novērtēt tikai provizoriski.

– **Administratīvais slogs**

Dažas delegācijas uzskata, ka priekšlikumā ir ietverti pārāk sarežģīti procedūras aspekti un pārmērīgas papildu informācijas prasības un atļaujas, kas jāsniedz kompetentajām iestādēm. Īstenošana nozīmētu ievērojamus papildu finanšu un personāla resursus.

b) **Piezīmes par izskatītajiem pantiem**

Delegācijas jo īpaši ir izteikušas šādas piezīmes:

– **Saskaņošana**

Priekšrocībām un trūkumiem, ko rada MRM tiesību akta iekļaušana Regulas (ES) 2017/625 par oficiālajām kontrolēm un Regulas (ES) 2016/2031 par augu veselību darbības jomā, ir vajadzīgs papildu pamatojums, jo dažas delegācijas baidās, ka tas varētu radīt nevēlamas sekas, radot jaunu administratīvo slogu, jo īpaši maziem uzņēmumiem.

Lielākā daļa delegāciju atzinīgi vērtē to, ka tiesību akti par meža reproduktīvo materiālu ir saskaņoti ar ESAO Meža sēklu un stādu shēmu.

– **Valstu ārkārtas rīcības plāni**

Priekšlikums prasa dalībvalstīm izstrādāt ārkārtas rīcības plānu, lai nodrošinātu pietiekamu MRM piegādi nolūkā atkārtoti apmežot platības, ko skāruši ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dabas ugunsgrēki, kaitīgo organismu savairošanās un citas katastrofas. Lielākā daļa delegāciju uzskata, ka minētajiem plāniem vajadzētu būt brīvprātīgiem, un lūdz finansiālu atbalstu, lai tos varētu izstrādāt un īstenot.

– **Definīcijas**

Delegācijas uzsver, ka daudzas definīcijas ir pārāk neskaidras un ir jāpārformulē. Tās uzskata, ka citas definīcijas, piemēram, jēdziena “profesionāls operators” definīcija, ir jāaskaņo ar to pašu definīciju Augu veselības regulā. Citas definīcijas būtu jāaskaņo ar ESAO definīcijām. Definīcijas tiks pārskatītas otrreiz, ņemot vērā to pantu pilnīgu pārbaudi, uz kuriem tās attiecas.

– **Meža ģenētiskie resursi (MGR)**

Vairākas delegācijas pauž bažas, ka jaunie panti, kas reglamentē MGR ražošanu no paziņošanas vienībām, var radīt atvērtu sistēmu pamatmateriālu reģistrācijai. Tad profesionālie operatori vienpusēji noteiktu kvalitāti bez zinātniska derīguma.

– **Pilnvarotie profesionālie operatori un oficiālās etiķetes**

Delegācijas vēlētos precizēt šos noteikumus, jo īpaši noteikumus par revīzijām, lai nodrošinātu to, ka profesionālie operatori izpilda prasības oficiālo etiķešu izdošanas atļauju saņemšanai. Delegācijas arī vēlētos, lai profesionālie operatori turpinātu izsniegt piegādātāja dokumentu, kas pašlaik var aizstāt piegādātāja etiķeti un kas ir ļoti informatīvs.

– **Ar mežsaimniecību nesaistīti mērķi**

Dažas delegācijas labāk vēlētos saglabāt pašreizējos noteikumus, kas ļauj dalībvalstīm ražot meža reproduktīvo materiālu ar mežsaimniecību nesaistītiem mērķiem, ar noteikumu, ka tas ir pienācīgi marķēts un uzraudzīts.

– **Klonu maisījumi:**

Kritēriji, kas IV pielikumā noteikti klonu maisījumiem, apgrūtina klonu maisījumu tirdzniecību biodaudzveidības nolūkos. Dažas delegācijas vēlas iekļaut iespēju ražot minētos materiālus no zināmas ieguves vietas materiāliem, izmantojot veģetatīvo pavairošanu.

– **Dabīgie hibrīdi**

Dažas delegācijas atbalsta to, ka dabīgi hibrīdi vai regulētas sugas būtu jāreglamentē kā mākslīgi hibrīdi.

– **MRM novākšana un ievākšana**

Dažas delegācijas aicina iekļaut minimālos standartus attiecībā uz FRM novākšanu un ievākšanu.

– **Neskaidra informācija par pašreizējiem un prognozētajiem nākotnes klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem.**

Vairākas delegācijas ir uzsvērušas, ka ir ļoti nepieciešama tādas informācijas pieejamība, kas atbalsta MRM labāku pielāgošanos un veikspēju lauka apstākļos, taču pašlaik ir iespējams tikai sniegt ieteikumus, kurus kompetentajām iestādēm vajadzētu darīt pieejamus.

4. Prezidentvalsts plāno turpināt šīs diskusijas tuvākajās nedēļās un strādās pie prezidentvalsts teksta. Prezidentvalsts 2023. gada 19. un 20. decembrī rīkos vēl vienu neformālu darba grupas locekļu videokonferenci, lai nāktu klajā ar prezidentvalsts ierosinājumiem par līdz šim izskatīto pantu pārformulēšanu³ ar mērķi pilnveidot un precizēt to saturu.

³ ST 16296/23 (tiks publicēts drīzumā).

5. Balstoties uz progresu, kas tika panākts Spānijas prezidentūras laikā, nākamā prezidentvalsts Beļģija plāno turpināt darbu pie šā dosjē tehniskā līmenī.
 6. Ņemot vērā minēto, Padome tiek aicināta ņemt vērā priekšlikuma izskatīšanā gūtos panākumus un apmainīties viedokļiem.
-